

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

18.2.2008

B6-0096/2008

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

siekiant baigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį

pateikė Vittorio Agnoletto

GUE/NGL frakcijos vardu

dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos (JTŽTT) septintosios sesijos
Ženevoje

Europos Parlamento rezoliucija dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos (JTŽTT) septintosios sesijos Ženevoje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes, nuo 1996 m. priimtas rezoliucijas dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisijos, ypač į savo 2007 m. birželio 7 d. rezoliuciją dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos (JTŽTT) penktosios sesijos¹, taip pat į 2006 m. kovo 16 d. rezoliuciją dėl derybų dėl Žmogaus teisių tarybos rezultatų ir dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisijos 62-osios sesijos (JTŽTK), taip pat į 2004 m. sausio 29 d. rezoliuciją dėl Europos Sąjungos ir Jungtinių Tautų santykių², 2005 m. birželio 9 d. rezoliuciją dėl Jungtinių Tautų reformos³, 2005 m. rugsėjo 29 d. rezoliuciją dėl 2005 m. rugsėjo 14–16 d. Jungtinių Tautų pasaulio aukščiausiojo lygio viršūnių susitikimo rezultatų⁴ ir 2007 m. balandžio 26 d. rezoliuciją dėl 2006 m. metinės ataskaitos dėl žmogaus teisių pasaulyje ir ES politikos šioje srityje⁵,
 - atsižvelgdamas į savo neatidėliotinas rezoliucijas dėl žmogaus teisių ir demokratijos,
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją A/RES/60/251, pagal kurią įsteigiama Žmogaus teisių taryba (JTŽTT),
 - atsižvelgdamas į ankstesnes eilines ir neeilines JTŽTT sesijas, ypač į šeštąją eilinę sesiją bei šeštąją neeilinę sesiją tema „Žmogaus teisių pažeidimai, susiję su Izraelio kariniais puolimais ir puolimus okupuotoje Palestinos teritorijoje, ypač okupuotame Gazos ruože“, kuri įvyko 2008 m. sausio 23–24 d.,
 - atsižvelgdamas į būsimą JTŽTT septintąją sesiją, vyksiančią 2008 m. kovo mėn.,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 7–18 d. ir gegužės 5–16 d. vyksiančius pirmąjį ir antrąjį Visuotinio periodinio vertinimo (VPV, angl. UPR) raundus,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi pagarba žmogaus teisių visuotinumui, jo skatinimas ir apsauga yra Europos Sąjungos etinio ir teisinio Bendrijos teisyne *acquis* dalis ir vienas pagrindinių Europos bendrumo ir vientisumo ramsčių,
- B. kadangi JTŽTT teikia veiksmingą platformą žmogaus teisių gynimo ir propagavimo stiprinimui Jungtinių Tautų programoje,

¹ OL C 291 E, 2006 11 30, p. 409.

² OL C 96 E, 2004 4 21, p. 79.

³ OL C 124 E, 2005 5 25, p. 549.

⁴ OL C 227 E, 2006 9 21, p. 582.

⁵ *Priimti dokumentai*, P6_TA(2007)0165.

- C. kadangi septintoji JTŽTT sesija bus lemiama, nes ji bus pirmoji, kurios metu naujais darbo metodais, susijusiais su 2006 m ir 2007 m. priimtomis institucijų kūrimo reformomis, bus nagrinėjama daug esminių klausimų ir jos metu bus VPV taisyklės,
- D. kadangi JTŽTT patikimumas priklauso nuo to, ar minėtosios reformos ir sistemos bus įdiegtos tokiu būdu, kuris sustiprins Tarybos gebėjimą spręsti žmogaus teisių pažeidimo klausimus visame pasaulyje,
- E. kadangi Europos Parlamento *ad hoc* delegacija buvo sudaryta prieš septintąją Tarybos sesiją, kaip tai buvo daroma ir dvejais ankstesniais metais ir prieš tai, dirbant JTŽTT pirmtakėje JT Žmogaus teisių komisijoje,

Žmogaus teisių tarybos darbas

1. pabrėžia, kad Žmogaus teisių tarybos vaidmuo svarbus visoje JT struktūroje; pakartoja nuomonę, kad jos veikla visų pirma turi būti skiriama kovai su žmogaus teisių pažeidimais, nes bendra politinė padėtis priklauso kitų JT organų kompetencijai; pabrėžia, kad JTŽTT būdinga: svarbus specialiųjų procedūrų vaidmuo, specialiosios sesijos, VPV, aktyvus dialogas ir gebėjimas spręsti neatidėliotinas krizines situacijas;
2. atsižvelgia į JTŽTT darbo rezultatus; džiaugiasi įvykdymu ambicingos programos, kurią pati JTŽTT parengė ir kurioje įtrauktas jos darbo sistemos ir metodų vertinimas, ypač VPV parengimu ir vykdymu bei specialiųjų procedūrų vertinimu;
3. džiaugiasi teigiamais JTŽTT pirmininkų pasiekimais, ypač geru bendradarbiavimu su Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuru (JTVŽTKB); ragina ES naujojo JTŽTT pirmininko rinkimų, kurie vyks 2008 m. birželio 23 d., metu vienodai remti garbingus kandidatus;
4. pritaria neeilinių sesijų rengimui, nes jos nutiesia esminius žmogaus teisių pažeidimų ir nepriklausomų ekspertizių ryšius; vis dėlto yra susirūpinęs, kad JTŽTT nesiėmė veiksmų, siekdama išspręsti daugelį pasaulio aštriausių žmogaus teisių problemų;
5. pažymi, kad specialiųjų sesijų tikslas – spręsti skubias krizes, o nuolatinių žmogaus teisių pažeidimų problemas reikėtų spręsti eilinių sesijų metu, kurios teikia galimybę atlikti išsamesnę analizę ir rasti ilgalaikių sprendimų;
6. pabrėžia, kad siekiant teigiamų rezultatų neeilines sesijas reikia iš anksto parengti ir naudoti struktūruotus darbo metodus; taigi pažymi, kad pagrindinės ES iniciatyvos susilaukė sėkmės;
7. pažymi, kad esama tiesioginio neeilinės sesijos Mianmaro klausimais, kuri vyko 2007 m. spalį Ženevoje, kurios metu buvo pasmerktos vyriausybės represijos ir kurioje apsilankė specialusis pranešėjas žmogaus teisių padėties Mianmारे klausimais, poveikio; apgailestauja, kad nesiimta tolesnių veiksmų ir nesilaikoma specialiojo pranešėjo rekomendacijų, nes žmogaus teisių padėtis Mianmारे blogėja;

Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos (JTGA, angl. UNGA) rinkimai į naujus JTŽTT narius

8. ragina 2008 m. gegužės mėn. organizuoti konkurencingus rinkimus visuose regionuose, siekiant užtikrinti tikrą JT valstybių narių pasirinkimą; apgailestauja, kad kai kurios valstybės narės, kuriose kyla žmogaus teisių problemų, buvo išrinktos, nes pamirštos jų praeities klaidos;
9. ragina Tarybą, Komisiją ir valstybes nares ir toliau reikalauti, kad rinkimų į JTŽTT metu būtų taikomi narystės kriterijai, taip pat nuolat kviesti į specialiąsias procedūras bei stebėti faktinį JT valstybių narių rinkimų įsipareigojimų vykdymą; laukiant, kol bus atlikta tokia reforma, ragina šią taisyklę taikyti sprendžiant dėl ES valstybių narių paramos JTŽTT šalims kandidatėms.

Procedūros ir sistemos

Visuotinis periodinis vertinimas (VPV)

10. mano, kad visuotinio periodinio vertinimo (VPV) sistema – tai priemonė, padėsianti padidinti įsipareigojimų ir praktikų žmogaus teisių srityje visuotinumą visame pasaulyje, nes visoms JT valstybėms narėms bus taikomi vienodas požiūris ir tikrinimas;
11. pabrėžia, kad VPR tikslas – atlikti objektyvų šalies padėties vertinimą, siekiant nustatyti, kokiose žmogaus teisių pažeidimų srityse padėti galima pagerinti keičiantis pažangiąja patirtimi ir glaudžiai bendradarbiaujant, teikiant rekomendacijas ir darant išvadas; taigi ragina ES valstybes nares ir Komisiją atsižvelgti į šias rekomendacijas ir išvadas siekiant nustatyti ES paramos programų tikslus ir prioritetus;
12. ragina VPV pirmojo ir antrojo raundų metu, kurie bus surengti 2008 m. balandžio 7–18 d. ir 2008 m. gegužės 5–16 d., atsižvelgti į iki šiol išsakytus lūkesčius; ragina ES valstybes nares skaidriai ir objektyviai vykdyti VPV pagal Rezoliucijos Nr. 60/251 dvasią; ragina ES valstybes nares, susijusias su VPV būti savikritiškas ir pranešimuose pateikti informacijos ne tik apie savo teigiamus pasiekimus;
13. pažymi, kad vis dar reikia išspręsti tam tikrus klausimus, taip pat klausimą dėl vadinamųjų VPV trijų mėnesių, tai palengvintų JT valstybių narių vertinimą žmogaus teisių srityje; taigi ragina ES valstybes nares nepritarti galimybei vertinamoms šalims konfidencialiai užginčyti jas vertinančių šalių parinkimą;
14. ragina JTŽTT narius skirti nepriklausomus ekspertus kaip jų atstovus darbo grupėje, kuriai patikėta atlikti VPV; ragina ES valstybes nares skatinti tokį požiūrį priimant bendras VPV taisyklių gaires;
15. pažymi, kad svarbus pilietinės visuomenės, žmogaus teisių gynėjų dalyvavimas ir specialiųjų procedūrų taikymas; dar kartą pakartoja, kad laikosi nuomonės, jog VPV išvados ir rekomendacijos turėtų sudaryti nepriklausomo ir patikimo vertinimo pagrindą;

Įgaliojimų persvarstymas ir įgaliojimų vykdyti specialiąsias procedūras turėtojų paskyrimas

16. pabrėžia, kad specialiosios procedūros yra svarbiausia JT žmogaus teisių sistemos dalis, atliekanti esminį vaidmenį Žmogaus teisių taryboje; dar kartą pabrėžia, kad JTŽTT nariai turi laikytis savo įsipareigojimo visokeriopa bendradarbiauti vykdam specialiąsias procedūras;
17. pabrėžia, kad JTŽTT patikimumas priklausys nuo įgaliojimų vykdyti specialiąsias procedūras turėtojų paskyrimo 2008 m. kovo mėn.;
18. ragina suteikti įgaliojimus asmenis, kurie pripažinti žmogaus teisių ekspertais, turi susijusios patirties, yra nepriklausomi, nešališki, sąžiningi ir objektyvūs bei gerai išmano specialiųjų procedūrų sistemą;
19. primygtinai ragina vyriausybes, NVO ir susijusias profesines asociacijas pateikti tinkamų kandidatų pavardes, kad jos būtų įtrauktos į viešą tinkamų kandidatų sąrašą, kurį tvarko Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro tarnyba;
20. ragina konsultacinę grupę, atsakingą už kandidatų gauti įgaliojimus vykdyti specialiąsias procedūras įvertinimą ir rekomendacijų dėl paskyrimo pateikimą Tarybai pirmininkaujanti valstybei, objektyviai ir skaidriai įvykdyti įgaliojimus ir grįsti savo pasirinkimą profesionalumo ir sąžiningumo kriterijais;
21. pritaria tam, kad buvo atnaujinti šalims skirti specialiojo pranešėjo Sudano klausimu ir nepriklausomų ekspertų Liberijos, Haičio ir Burundžio klausimais įgaliojimai;
22. apgailestauja, kad ES pritarė ŽTT sprendimui panaikinti ekspertų grupę Darfūro klausimams; pažymi, kad pareiga tęsti ekspertų grupės darbą įtraukta į specialiojo pranešėjo Sudano klausimu įgaliojimus; todėl nerimauja, kad padidinus specialiojo pranešėjo darbo krūvį jo įgaliojimai susilpnės;
23. ragina ateityje apdairiau nutraukti ekspertų grupių įgaliojimus, atsižvelgiant į didelę jų teikiamą naudą;
24. pritaria tam, kad buvo atnaujinti iki šiol persvarstyti teminiai įgaliojimai;
25. ragina ES valstybes nares užtikrinti, kad būtų atnaujinti specialiųjų pranešėjų Mianmaro ir Korėjos Demokratinės Liaudies Respublikos klausimais įgaliojimai ir pratęsti nepriklausomų ekspertų Somalio ir Kongo Demokratinės Respublikos klausimais įgaliojimai;
26. džiaugiasi, kad įsteigta vietinių gyventojų žmogaus teisių klausimams nagrinėti skirta ekspertų grupė, turinti penkis nepriklausomus narius;
27. ragina iki 2008 m. surengti diskusijas visų formų ir įvairios išraiškos smurto prieš moteris tema ir įgyvendinant savo būsimus veiksmus bei darbo programose nustatyti prioritetus, kaip spręsti šią problemą, kaip sutarta Generalinės asamblėjos 2006 m. gruodžio 19 d. rezoliucijoje 61/143;
28. pažymi, kad 2007 m. birželio 18 d. priimtas Įgaliojimų vykdyti specialiąsias procedūras

turėtojų elgesio kodeksas; ragina JTŽTT taikyti šį elgesio kodeksą atsižvelgiant į rezoliucijos 60/251 dvasią ir gerbti specialiųjų procedūrų nepriklausomybę;

29. remia Specialiųjų procedūrų koordinavimo komiteto pastangas rengiant tinkamas procedūras, pagal kurias elgesio kodeksas ir kiti susiję dokumentai, įskaitant Specialiųjų procedūrų vadovą, gali būti geriausiai įgyvendinti taip, kad padidėtų jų galimybės ginti ir skatinti žmogaus teises; ragina Specialiųjų procedūrų koordinavimo komitetą dirbti veiksmingai ir skaidriai, siekiant išvengti techninių ginčų, dėl kurių galėtų būti atidėtos esminės diskusijos ir varžomas įgaliojimų vykdyti specialiąsias procedūras įgyvendinimas;

Skundų procedūra

30. pažymi, kad skundų procedūra, kuri išdėstyta vykdant JTŽTT institucijų kūrimo procesą, atrodo labai panaši į ankstesniąją „1503 procedūrą“; ragina pradėti naują procesą, pagal kurį situacijos, kai akivaizdžiai šiurkščiai pažeidžiamos žmogaus teisės, būtų efektyviau nustatomos, joms būtų užkertamas kelias ir jos būtų išsprendžiamos;

ES dalyvavimas

31. pripažįsta, kad ES ir jos valstybės narės aktyviai dalyvavo per pirmuosius JTŽTT veiklos metus;
32. džiaugiasi, kad ES dalyvavo sudėtingose derybose vykstant šeštajai eilinei sesijai siekiant teigiamų rezultatų, ypač susijusių su įgaliojimų vykdyti specialiąsias procedūras atnaujinimu;
33. pažymi, kad sprendžiant žmogaus teisių klausimus ES turi kalbėti vienu balsu, tačiau taip pat svarbu, kad kiekviena ES valstybė narė išreikštų ES poziciją, siekiant suteikti jai daugiau svorio;
34. ragina glaudžiau bendradarbiauti su Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro tarnyba ir išsaugoti jo nepriklausomybę skiriant tinkamą finansavimą;
35. ragina toliau remti specialiąsias procedūras ir skirti joms lėšų ir darbuotojų; reiškia paramą Europos priemonei demokratijai ir žmogaus teisėms remti (EIDHR), kadangi tai svarbus specialiųjų procedūrų finansavimo šaltinis; pritaria Žmogaus teisių darbo grupei (COHOM) pirmininkaujančios valstybės narės iniciatyvoms glaudžiau bendradarbiauti su specialiaisiais pranešėjais, ypač nuolat kviesti juos į susijusius posėdžius;
36. ragina Komisiją ir Tarybą priimti bendrąją poziciją siekiant užtikrinti, kad ES valstybės narės savaimė pasirašytų ir ratifikuotų visas tarptautines žmogaus teisių priemones;
37. atkreipia dėmesį į ES veiklą siekiant, kad rezoliucijos būtų priimanamos konsensuso būdu; ragina ES valstybes nares toliau dėti pastangas įtraukti kitų regioninių grupių šalis siekiant užtikrinti plačią paramą rezoliucijoms, pagal kurias labiau ginamos ir skatinamos žmogaus teisės; ragina ES veiksmingiau naudoti savo pagalbą ir politinę paramą, teikiamą trečiosioms šalims, siekiant paskatinti minėtąsias šalis bendradarbiauti su ŽTT;

38. įgalioja Europos Parlamento delegaciją septintojoje JTŽTT sesijoje išreikšti susirūpinimą, reiškiamą šioje rezoliucijoje, ragina delegaciją pateikti savo vizito ataskaitą Žmogaus teisių pakomitečiui ir mano, kad reikėtų ir toliau siųsti Europos Parlamento delegacijas į atitinkamas JTŽTT sesijas;

o

o o

39. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT Saugumo Tarybai, JT Generaliniam Sekretoriui, 61-osios JT Generalinės Asamblėjos pirmininkui, JT Žmogaus teisių tarybos pirmininkui, JT vyriausiajam žmogaus teisių komisarui ir ES ir JT darbo grupei, kurią sudarė Užsienio reikalų komitetas.